

Verdrogingsproblematiek in de hooilanden van het Reestdal

Fokelien Looijenga

Onderzoeksvraag

Is er sprake van verdrogingsproblematiek in de hooilanden van het Reestdal?

Gebiedsbeschrijving

Het Reestdal is een beekdal precies op de grens van de provincies Drenthe en Overijssel en heeft door de ligging zijn **meanderende** karakter behouden. Het beekdal is oorspronkelijk ontstaan uit het stroomdal van de 'oer' Vecht. Toen de **afvoer** van de 'oer' vecht begon te stagneren en de temperaturen stegen, kon er veenvorming en later hoogveenenvorming plaatsvinden^[3]. Hieruit ontstond de Reest, toen nog een klein stroompje, die het hoogveen **afwaterde**. Vanaf de middeleeuwen werden de gronden naast de Reest ontwaterd door de aanleg van **greppels** en **sloten** en kon er landbouw plaatsvinden^[4]. Het was belangrijk voor de landbouw dat de gronden minimaal één keer per jaar **inundeerden** met het mineraalrijke oppervlaktewater, zo kon er twee keer per jaar gehooid worden. In de jaren na de tweede wereld oorlog werd de landbouw intensiever en werd Meppel (gelegen in de benedenloop) steeds vaker

Figuur 1 Overzichtskartaal Reestdal^[1]

overstroomd, waarop besloten werd om de Reestvervangendeleiding aan te leggen. Zodat er een beter **peil** gehandhaafd kon worden in het Reestdal^[4]. De meest typerende natuurlijke vegetatie die in de hooilanden van de middenloop in het Reestdal te vinden is, zijn de dotterbloemhooilanden. Die enige **overstromingen** en **kwelwater** nodig hebben^[4]

Resultaten

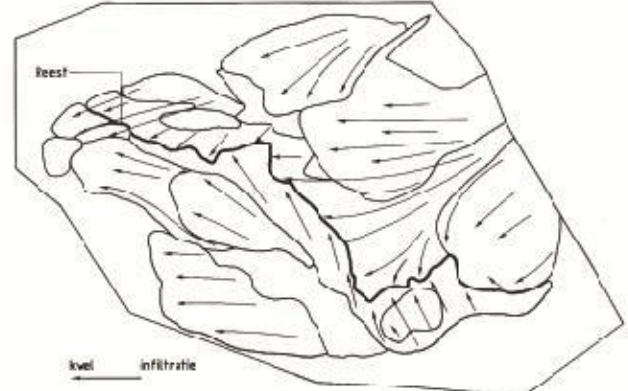
Op waterstandskarten uit 2003 is te zien dat het **zomerpeil** in het Reestdal tot 60 cm kan uitzakken^[5]. Waarschijnlijk reikt dit peil in de zomer niet tot in de wortelzone van de hooilanden.

Het Reestdal ligt ten zuiden van het Drentse plateau en de ondergrond bestaat vooral uit zandige formaties, de bovengrond bestaat vooral uit venige (holocene) formaties^[6]. Hierdoor ontvangt het beekdal geen **regionale diepe kwel**, wel is er **lokale kwel** vanuit de naastgelegen ruggen (Zuidwilde), waar ook plaatselijk keileem voorkomt^[6] (zie figuur 3). Op een wat kleinere schaal liggen in de percelen allemaal **greppels** en **sloten** die voornamelijk een landbouw functie kennen. Sinds de jaren 70 zijn de landschappen begonnen om de gronden aan te kopen en de half natuurlijke functie aan de hooilanden terug te geven^[4]. Veel greppels en sloten, zie als voorbeeld figuur 2, hebben nog steeds een profiel die niet voldoen aan de natuurlijke waarden^[7], ze vangen **kwel** af en zorgen voor **verzuring** en **verdroging** in het perceel. Ook de aanleg van de Reestvervangendeleiding heeft waarschijnlijk gezorgd voor verdroging in de hooilanden, omdat het

stroomgebied is verkleind en de beek is berekend op veel meer water, wat kan leiden tot en **versnelde afvoer** en dus **verdroging**^[8].

Figuur 2 diep ingesneden greppel in het hooiland

Figuur 3 lokale Kwelstromen in het Reestdal^[8]

Conclusie

Aan de hand van de bovenstaande besproken resultaten zou je kunnen zeggen dat veel hooilanden in het Reestdal verdroogd zijn. Dit wordt vooral veroorzaakt doordat het beekdal een **lokaal systeem** kent en daardoor gevoelig is voor veranderingen in het **watersysteem**. Op perceelschaal vindt de verdroging vooral plaats door de te diep ingesneden greppels. In de zomer is verdroging vooral een probleem, waarbij het **peil** te diep kan uitzakken en er weinig aanvulling door regenval plaatsvindt

Referenties

- [1] Google Maps, bewerkt in Photoshop door F. looijenga 10-1-2016, www.google.com/maps
- [2] Eigen foto
- [3] Het Drentse landschap(2014), Beelden van een beek De Reest, Assen, Het Drentse landschap
- [4] Vegter, U. (1991). Hydro-ecologie van Het Reestdal. Assen, Het Drentse landschap.
- [5] Provincie Drenthe. (2003). GHG & GLG & GVG & GT. Drenthe, Nederland.
- [6] Dinoloket. (2016). Bodemopbouw. Opgeroepen op 16-1-2016, van Dinoloket: <https://www.dinoloket.nl/ondergrondmodellen>
- [7] Het Reestdal (2015) Uko Vegter over planten als vertellers van het landschap, 16-1-2016, <http://hetreestdal.nl/?p=4672>
- [8] Vegter, U; et all. (1994) Hydrologische aspecten van het systeemonderzoek Reestdal, H2O 27, nr. 5, 122-126